

Lovforslagets Mening, at een Ansøgnings Afgjørelse skal udsættes efter en anden, og at, forsaavidt denne anden Ansøgnings Afgjørelse derved bortfalder, maa Ansøgeren finde sig deri. Dette har aldrig været Hensigten med Lovforslaget, og jeg synes heller ikke, at det ligger i dets Ord. Den Afgjørelse, det forbyder, er den directe og umiddelbare; denne kan vel ofte indirecte eller umiddelbart medføre, at andre Ansøgninger med det Samme blive unyttige og altsaa forsaavidt afgjøres; men denne Afgjørelse er ikke omtalt eller tilfattet i Lovforslaget. Forsaavidt den ærede Rigsdagsmand for Skanderborg Amts 1ste Valgkreds (Bohr) yttrede, at Sagen var vigtig, saa har det heller ikke været min Mening med hvad jeg før udtalte at nægte dette. Jeg anseer Sagen for at være meget vigtig og betydelig; min Mening var kun, at Lovforslaget, hvis det udkommer, ikke vil have saa overordentlig betydelige practiske Virkninger med Hensyn til Forretningsgangen. Jeg antager, at denne for en stor Deel omtrent vil blive, som den nu er, og at der fra den Side ikke kan være nogen Betænkkelighed ved at vedtage Lovforslaget.

Indenrigsministeren: Jeg maa tillade mig at henvise til, hvad den ærede Rigsdagsmand for Svendborg Amts 6te Valgkreds (J. N. Hansen), meget rigtigt bemærkede i Dag, at en Lov maa forstaaes saaledes, som den lyder. Nu lyder denne saaledes: at Ansøgningen eller Klagen ikke maa afgjøres, før end der er givet Ansøgeren eller Klageren Leilighed til at gøre sig bekendt med Erklæringernes Indhold og derefter at ytre sig. Den skal altsaa navnlig tilstilles ham fra Dyrigheden, naar Begjæringen er indkommen om fri Proces. Nu kan jeg ikke forstaae, hvorledes den ærede Ordfører kan sige, at det kan tilregnes Ansøgeren, at han har forlangt det. Hvorledes kan det tilregnes en Mand, at han forlanger Noget, som Lovgiveren erklærer for nødvendigt til hans Rets Betyggelse. Er dette Forlangende utilbørligt eller i nogen Henseende lastværdigt, naar det erkendes i Loven at være retfærdigt? Jeg kan saaledes ikke forstaae, hvorledes Retterne, fordi Dyrigheden

sagde: „Den Mand har forlangt sin Ansøgning tilbagefendt, i Genhold til Loven, for at yttre sig over den“, skulde kunne sige: „Saa faa han ingen Anstand faae“. Det synes mig ogsaa, at den ærede Ordfører yttrede i sit første Foredrag i Anledning af Endringsforslaget, at man nærmere skulde bedømme Forholdet og Sagens Stilling; det troer jeg ogsaa. Jeg troer, at, naar man her skulde afgjøre, om der var Grund til Anstand efter de almindelige Regler, saa skulde man ikke gaae ud fra, at Ansøgeren har gjort Uret i at forlange Ansøgningen sig tilbageleveret; thi det er retfærdigt efter Loven; men man skulde undersøge, om han iøvrigt har foranlediget et utilbørligt Ophold ved, om han søgte Oplysninger, der ikke behøvede at søges, m. v. og saaledes vilde man faae en særegen lille Proces, om Ansøgningen bliver opholdt af ham, hvorefter man skulde afgjøre, om Anstand skulde bevilges. Jeg mener, det er klart for Alle, at det er ganske upractisk, og kan man derfor ikke tilregne ham den fordrede Tilbagelevering, hvilket man ikke kan, saa giver man derved en Leilighed til at forhale Sagerne, der er uforenelig med Rets sikkerheden. Derfor maatte der, som jeg ogsaa synes den ærede Ordfører antydede i sit første Foredrag, gives en særegen Lov herom, der gif en Middelvei, der bestemte 2 Uger, 3 Uger, eller kort sagt hvilken som helst Tid man vilde indrømme til disse Oplysningers Indhentning, og, hvis de ikke skaffedes til den Tid, maatte Anstand nægtes.

Alberti: Jeg troer slet ikke, at den foresiggende Lov vil medføre de Vanstikigheder med Hensyn til det enkelte Tilfælde, der nu har været omtalt mellem Ordføreren og den høits agtede Indenrigsminister. Jeg troer, at det vil gaae her, naar der er Spørgsmaal, om Anstand i Rets sager i Anledning af Ansøgninger om fri Proces, som det gaaer i saa mange andre Tilfælde, hvor der er Spørgsmaal om en Part kan faae Anstand under en Rets sag eller ikke, det vil blive overladt til vedkommende Domstoles Skøn. Enhver, der har med Rets sagers Udførelse at gøre, veed meget vel, at, naar der er Spørgsmaal, om en Part skal